

CLEVELANDSKA AMERIKA

ST. 29. NO. 29.

CLEVELAND, OHIO V TOREK 11. APRILA 1911.

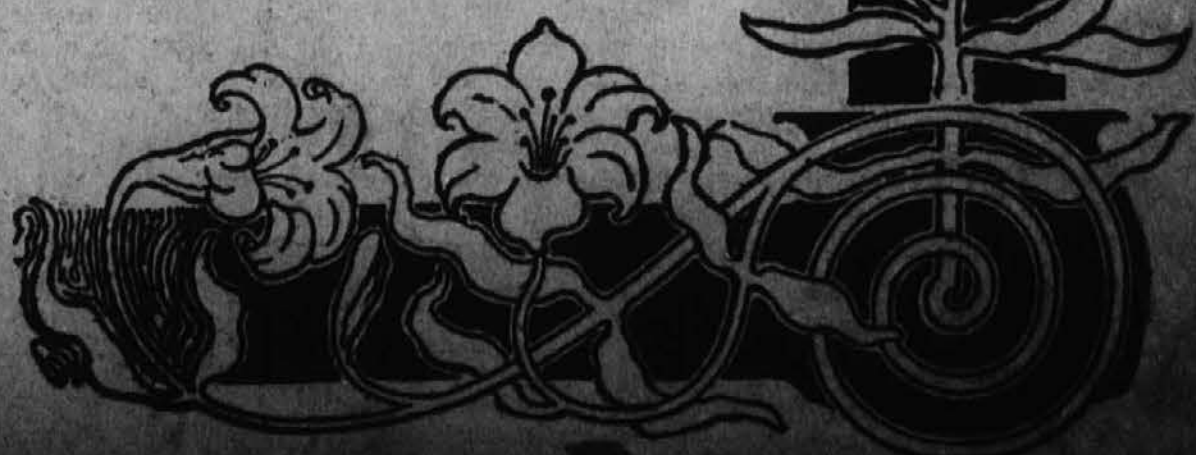
VOL. IV.

A vertical decorative border featuring stylized lilies and foliage. The design is symmetrical, with a central stem and leaves. The top and bottom are adorned with large, ornate floral motifs. The background is dark, and the design is rendered in a light, possibly gold or silver, color.

Kako svetle se rane,
Brezsrčno mu zadane,
Smrt strašna nima več moči
Nad njim, ki v Bogu le živi.

Trdno se zanesimo,
Kar danes se učimo
Zveličar je od smrti vstal
Grob tudi nas ne bo končal.

Mestne novice.

Številni smrtni slučajih rojakov tekem nekaj dni v naši slovenski naselbini.

ZIVAHNO DELO.

—V soboto zvečer ob pol osmi uri je umrl John Klaus po hudi tri mesečni bolezni, katero je povzročilo delo v plinovi tovarni. Pokojni je bil star 32 let star, doma iz vasi Hudikone fara sv. Gregor na Dolenjskem. V Ameriko je prišel pred osmimi leti; tukaj ima še dva brata in dve sestre, v starem kraju pa zapuščena starša in eno sestro. Objednem pa zapuščena tukaj žaljujoč udovo z dvema majhnima otrokoma. Bil je član društva Srca Jezusa, katero društvo mu priredi v torek jutraj lep pogreb. Pokojni Klaus je bil jako marljiv in delaven človek ter je večkrat preveč delal, kar je končno tudi povzročilo njegovo smrt. Bodi pokoj njegovi duši!

—V soboto ob pol osmih zvečer je izdihnil John Zrimšek, po domače povsod znani "Susa", v starosti 73 let. Pokojni starček je bil povsod znan; bil je brez pravega doma. Že pred časom smo ga nameravali spraviti na mestne farne, kjer bi mu mogoče zrak še kaj podaljšal življenje, toda mož se je branil do zadnjega trenutka, ko je bilo že prepozno. Seipatja je zaslužil kakšen cent, da je prinašal dreve iz okolice, lipovo svetle, bezgovo, cvetje in regat. Večinoma se je pa živel pri usmiljenih ljudeh, ki so mu dajali jesti in spati. Zadnje čase se je nekaj prehladil, nakar je obledel. Mož je bil doma nekje iz Krajine na Dolenjskem, in je bil v Ameriki 22 let. Sem je prišel v starosti 51 let, torej ni mogel tedaj pristopiti v nobeno društvo več. Kakor se sliši ima nekje v Kansasu sina k temu tam hišo. Pisalo se mu je, da preskrbi kaj za pogreb, do čim so začasno dobri ljudje preskrbeli, med njimi Mrs. Fr. Lausche in Joe Milavec, da se je spodobno pokopal. Počivaj v miru.

—Okoli enajste ure v soboto je umrla za difterijo rojakinja Franciska Zurga, stanujoča na East Collins St. v Collinwoodu. Stara je bila 22 let. Umrla je po tridnevni mučni bolezni, spojeno s pljučnico. Ker je bila bolezen nevarna, so pokopino pokopali že v nedeljo popoldne. Pokojnica je bila poročena samo 7 mesecev; prišla je v Ameriko pred dvema letoma iz vasi Loška Polica na Ntranjskem, kjer ima še dva brata in starše, tukaj pa zapuščena štiri brate. Svetila ji večna luč!

—V nedeljo jutraj je umrl rojak Ivan Hočevar, star 32 let. Bolehal je dolgo časa, skoro sedem mesecev za sušico. Donna je bil iz vasi Male Korenje na Dolenjskem; v Ameriko je prišel pred osmimi leti, kjer ima še živeče starše in eno sestro, tukaj pa dva brata in eno sestro. Pogreb se vrši v torek jutraj. Če je bil pri kakem društvu ne vemo. Bodi mu lahka tuja zemlja!

—Staršem Župancič je umrl za davico 2 in pol leta stari sinček Avgust. Vse te pogoje je v teku dveh dni preskrbel Anton Grdina.

—Slovenske Sokolice nam naznanjajo, da prirede v nedeljo 14. maja jako lepo slovensko igro. Priznamo delavnost Slovenskih Sokolic in tudi pričakujemo, da nas iznenadijo z jakimi lepi zabavo.

—Prihodnja nedelja je velikončna. Ta dan si je zbral Slovenski Sokol, da priredi na slovenskem odru v Clevelandu eno najlepši in najbolj presretnih iger, kar smo jih kdaj še videli v Clevelandu na našem odru. Igrala se bo drama "Sin", ki je že enkrat vzbudila toliko splošnega zanimanja za vse Clevelandčane. Ko se je prvič igralo, je bila dvorana natlačena polna, tako so ljudje želeli, da bi videli to krasno igro. Zatorej pa sedaj tembolj pričakujemo, da se udeležijo številno ljudstva te predstave. Saj skoro težko lepše preživimo večer Velikončni kakor pri predstavi igre "Sin". Slovenski Sokol žrtvuje svoje moči, igrači se vedno trudijo, da podajo slovenskemu občinstvu v Clevelandu lepe in dobre zabave. Občinstvo pa mora društvo plačati s tem, da se številno udeležijo predstave, ki je ena najlepši, kar smo jih še videli. Na svidenje pri velikončni predstavi Slov. Sokola!

—Iz urada Slovenske Dobre delne Zveze se nam poroča, da Zveza jako lepo napreduje in čimdalje več članov pristopa k isti. Sedaj šteje Zveza malo več 350 članov, in vedno se oglašujejo še novi. Za \$1.00 na mesec daje Zveza en dolar na dan bolniške podpore in \$2.50 smrtnine. Rojaki v Clevelandu, ki še niste pri društvu, pristopite k tej zvezi.

—Novica, da priredi "Narodna Dobrodelna družba" javni shod peti nedeljo v tem mesecu, in sicer 30. aprila, je vzbudila povsod mnogo zanimanja in odobravanja. Stotine rojakov v Clevelandu bodo ob tej priliki pristopili k tej družbi, ki je neprecenljiva pomena za našo naselbino. Ker se bodejo uresničili vsi načrti te družbe, tedaj bo zginito vsa kolektanja po hišah in trgovinah za umrle rojake, tedaj bo marsikaka beda in tuga odpravljena med slovenskimi rodbinami, tedaj bo slovenski siromak imel zavetišče, kamor se bo v sili lahko zatekel. Pogovoriti se je o več važnih točkah, ki so sedaj še nedolocene glede podpore, in čimvečja udeležba bo pri seji, tem več dobrega se bo naredilo za potrebe.

—Mladeniški podporni društvo Zal. M. Bože nam naznanja, da nima pikenika v Raus parku, kakor smo zadnjič poročali, pač pa v Dahlers Garden.

—Dr. Primož Trubar, št. 126 S.N.P.J. je poslal svoto \$2.27 za slovenske štrajkarje v Westmoreland Co.

—Kdor rojakov hoče poslati velikončno izdajo našega lista v staro domovino, je naprošen, da nam izroči pet centov in naslov svojega prijatelja, sorodnika ali znanca, kateremu pošlje list. Ker bo list hitro razprodan, je nabolje, da takoj pridete v naš urad in naredite potrebno.

—Uradniki slovenskih podpornih društev nam poročajo, da se rojaki zadnje čase jako zanimajo za društva. Prišel je nekak dober duh med ljudi, in končno je postal vsakdo, ki je že pri društvu nekaj apostelj za razširjenje društvenega gibanja. Tako je prav. Rojaki, ki niste še pri društvu, vedite, da nimate niti v enem mestu v Ameriki toliko prilike, da pristopite k dobremu društvu, kakor naš v Clevelandu. Zeleti je, da bi vsak društvenik pripeljal še enega svojega znanca ali prijatelja k društvu. Naša društva v Clevelandu bi lahko štela najmanj 10.000 članov, če bi se začela živahna agitacija med društveniki. Posekali bi združeni lahko cele jednote. No, končno mora vendar vsak z zadovoljstvom opaziti, da društveno gibanje v Clevelandu najlepše napreduje.

Roosevelt govori.

New York, N. Y., 9. aprila. Roosevelt je zopet spisal daljši članek glede razrednih umorov, pri čemer se je dotaknil tudi vprašanja o ženski volilni pravici. Dejal je, da bodejo ženske volile, če bodejo same hotele, toda prva dolžnost ženske je družina in ne politika. Vsaka družina bi morala imeti vsaj štiri otroke, če bi hoteli spoštovati svoje dolžnosti napram domovini. Če hoče narod napredovati, mora najprvo gledati, ali dolgi zdrave otroke.

Nova stranka.

Delavske unije se sedaj pogajajo, da ustanove novo stranko, ki bo pobijala socializem.

ROOSEVELT ZRAVEN.

Philadelphia, Pa., 9. aprila. Največja delavska ameriška organizacija, "The American Federation of Labor", ki obsega veliko nad en milijon članov, se niso pri tej delavi vse stranke, bo v teku dvanajstih mesecev organizirala novo politično stranko, ki bo začela neizprosno boj proti socializmu. Tako, se je danes naznanilo v tem mestu. Novo stranko bo posebno podpiral bivši predsednik Roosevelt. To izjavo je podal eden delavskih vodij, ki se je izrazil, da je socializem bolj poguben za delavca, kakor je druge politične stranke. Nadalje se je ta oseba, katere pa časopisi ne imenujejo, izjavila:

"Nam se ne gre toliko, da dolo naša delavska organizacija važne zvezine urade v svojo oblast, da tako dobimo polno močno zastopstvo pri narodni vladi, pač pa da omejimo delovanje socializma. Sicer imamo bomo namreč toliko napredovali, kakor bi angleški delavci, ki so ustanovili družbo proti socializmu. Seasona pa upamo, da naša delavska stranka imela bi dovolj upij pri vseh političnih dogodkih, da sedaj bomo na zadovoljstvo, kar bomo imeli, kar kar velike uspehe iz delavcem v rešnici pojasnili njih pravi delavski položaj, ne da bi se delavci sililo v politični socializem. Največja ameriška delavska stranka American Federation of labor je že dal časa delovala na to, in končno je spredela, da se mora takoj ustanoviti močna delavska stranka. Dognali smo, da socialisti hignavsko pristopajo v delavske unije, da potem v njih nakade prepri in kreg, kar se vse svoje sado. Vsak zgubljel štrajk je izvrstna prilika za socialiste. Za nas, prave delavce, je sedaj prišel čas, da ne postanejo naše delavske unije postale, kjer se bodejo rekrutirali učenci Marxa."

Torej take Ameriško delavstvo, ki je sedaj neodvisno od socialističnega pritiska, hoče imeti svojo lastno delavsko stranko, ki se bo bavila s politiko. Ker doslej se ni objavljeno noben program, ki bi bil zrel za javnost, o tem tudi dosti ne moremo presojati. Rečemo pa sedaj že toliko, kar smo pisali vedno in vedno: Delavstvo je medseboj razcepjeno v toliko strank, da si samo sebi škoduje. Če bi delavci, ki imajo ogromno večino na celnem svetu, potegnili vsi skupaj, bi se presneto kmalu otresli jarma, ki jih danes tlačí. Kar pa prihajajo na dan vedno nove delavske stranke, od katerih vsaka pravi, da je najboljša, da bo delavca naprej rešila, najstane med delavskimi vrstami spor, ki jim škoduje. Potem se pa dobi še pri vsaki stranki nekaj bisargarjev, ki žive od delavskih prispevkov, v svet se kriči, koliko se je naredilo, a uspeha ni, ni, ni.

Burna seja.

Madrid, Spanija, 9. aprila. Danes se je vršila seja španskega državnega zbora, pri kateri so socialisti ponovno zahtevali od ministerskega predsednika, da naj poda natančne podatke o smrti anarhista Ferrerja, ki je povzročil, da je bilo več kot 200 ljudi ubitih. Socialisti so bili končno tako razjarjeni, da so grozili, da povzročijo oboroženo revolucijo proti vladi, nakar je ministerski predsednik zaključil, da bo undil vsak pojav revolucije z največje brezobzirnostjo, kadar se bo šlo za to, da bi bilo v nevarnosti življenje državljanov, ki žive po postavah.

Tristo zasutih premogarjev.

Nad stosedemdeset premogarjev je bilo zasutih in zgorelih v premogovniku v Alabami, ko je nastala grozna razstrelba; rešilno moštvo ni moglo vršiti svoje dolžnosti, ker ni moglo do zasutih.

Dosedaj so dobili 124 mrtvih, 240 jih je še zasutih. Druga velika razstrelba se je pripetila v Pennsylvaniji, kjer je najmanj sto premogarjev ubitih, dočim jih je stotine v jamah, kjer so se vneli plini ter onemogočili rešilnemu moštvu pot do zasutih.

Littleton, Ala., 9. aprila. Okoli 135 do 150 mož je bilo tukaj ubitih v Baner rudniku danes, kolikor se je moglo doseči dognati. Mogoče jih bo 240 mož, kar jih je bilo uposlenih v rudniku. Ob času, ko se je razstrelba pripetila, je delalo v različnih rovih rudnika 285 delavcev, od katerih so jih prinesli že 45 živih na dan, a med njimi tudi pet mrtvih trupel. Mnogo izmed onih, ki so jih prinesli žive na dan, je zelo razmesarjenih.

Nesreča se je pripetila radi razstrelbe, ki je tudi povzročila ogenj. Ventilacijski aparat je bil takoj razbit, in v jami je pričelo primanjkovati zraka, kar je oteževalo dela rešilnega moštva.

Vsi moški, ki so bili v premogovniku zaposleni, so bili kaznovani, razen petih. Eden kaznenec, je že napeljal suhalno vožnjo, bodeče razstrelbe ter je hitro posyral jame tovarise naj beže, mnogo se jih je raztegnilo rešilo. Izvezm, ki se uporablja samo pri železnih kilih nesrečah, je hitro odpravljal več zdravnikov na vlaku. Rešilno moštvo je videlo v rudniku mnogo mož, ki so plezali po stenah in zopet padali, ne da bi jih mogli doseči. Kaznenci, ki delajo v tem rudniku, so obsojeni na dve do tri leta dela, in so, večinoma vsi iz enega kantona.

Scranton, Pa., 9. aprila. V mestu Throop je nastala premogova razstrelba, in 84 mrtvih, so dosežni prinesli na zemeljsko površje. Rešilno moštvo je delalo z velikim naporom, celih šestnajst ur in nosilo ven mrtva trupla, in tupasem so prinesli še kakga napol živega premogarja na dan. Med ubitimi je tudi načelnik Evans od zvezinega rešilnega voza. Tisoče ljudi se je nabralo na licu nesreče, med njimi posebno mnogo žensk, ki so jokale za svojimi ubitimi možmi. Pri poveljujejo se različne stvari o premogarjih, ki so bili posvarjeni pred ognjem ob času, da se rešijo. Mestni odbornik Perry, načelnik premogokopa Knight in načelnik ognigasnega oddelka Dawes so šli v jama, da posvare premogarje. Tu jih je pa dohitel ogenj, in vsi trije so umrli v jami. Trupla na svetlo prinesenih premogarjev kažejo, da so se nekateri strašno borili za svoje življenje. Obraz so zarili v zemljo in potegnili svoje sčunje čez glavo, da bi se obravovali skupnega zrak, ki je prevladoval v jami ob času razstrelbe.

Ta premogova nesreča je ena najhujših v zadnjih letih v okraju tridega premoga, posebno po velikem številu mrtvecev. Država je poslala konstablerje na lice nesreče. Skoro vsi ubiti premogarji so tujcemci, in jih je jako težko spoznati.

Birmingham, Ala., 9. aprila. Danes so bili še vsi vhodi do premogokopa tako gosti z dimom prenapolnjeni, da ni bilo mogoče priti zraven. Niti na rešilna dela se ne more misliti. Jame so jako globoke, in povzročilo bo mnogo težav, da se dospe v oddelke rovoj, kjer je ogenj povzročil veliko razdejanje.

Birmingham, Ala., 9. aprila. Premogovnik, kjer se je pripetila razstrelba, je bil last Pratt Consolidated Co., ki je imela uposlene samo državne kazence v svojih jamah. Te kazence je družba najela od države, ker so slednji delali za

nižje cene, kot navadni premogarji. Da se kompanija za varnost kazencev niti najmanj ni pobrigala, je jasno. Če se družbe niti za navadne premogarje ne zmenijo mnogo, da jih obvarujejo, nesreče, kako se mora postopati šele s kazenci.

Scranton, Pa., 9. aprila. Ko je prišlo rešilno moštvo danes opoldne iz premogovnika, so naznanili, da so v nekem oddelku videli še dvanajst trupel, vendar niso mogli do njih James Roderick, načelnik državnega oddelka za rudarstvo, je danes prišel v mesto in je takoj odredil preiskavo nesreče. Strokovnjaki so povedali, da so bili izhodi jam jako pomankljivi, in da je posebno tleni delu pomniti tliko izgubo življenj. Ob času katastrofe je bilo v jami kakih 120 delavcev, ki so delali 750 čevljev globoko pod zemljo. Takoj po nesreči se je zbralo na tisoče žensk in otrok okoli jam, ki so z dvignjenimi rokami zahtevali, naj se vrne njih očete oziroma može. Njih želja se jim ni mogla izpolniti, ker rešilno moštvo, ki je delovalo s trumom in naporom, je nosilo samo mrtva trupla na dan. V celoti je bilo ob času nesreče 100 premogarjev na delu, vendar so se večinoma nahajali v drugem koncu, in so se lahko rešili, še predno se je ogenj razširil do njih.

Materska ljubezen.

Minneapolis, B. C., 9. aprila. Rihtar, ki prebivajo ob tej obali, pripovedujejo o nadčloveških zilih neke matere Indijanke, ki je rezala lastno meso s sebo, da uteši glad svojih otrok. Otroci in mati so bili v jako žalostnem položaju. Zadnji kos kriha so pojedli, kakor je mati, in daneska hrane za ledu otroke. Dobila ni ničesar, nakar je dala lastno meso, za hrano. Odrzala si je namreč kos svojega mesa in ga nasadila na trnek, da bi privabila ribe. Tako je rešila svoje otroke smrti, dokler ni dobila pomoči.

Ne bo županja.

Hunneville, Kans., 9. aprila. Zadnjič smo poročali, da je bila v tem mestu izvoljena ženska za župana. Sedaj se je pa dognalo, da je dobila en glas manj kot njen moški protikandidat, a zadnjič se je trdilo, da je imela ravno toliko glasov. Sedaj bo morala pustiti župansko mesto, na katerega se je tako veselila.

V spanju umoril ženo. V Biaricu je umoril v spanju 32 letni železniški čuvaj Arnold Swezer svojo ženo. Pri orožništvu je izpovedal, da se mu je sanjalo, da ga preganja neka grozna žena. Skušal se je oprijeti. Vrgel jo je na tla, začel daviti, nakar je ženska začela grozovito vpiti. Ko se je zbudil iz svojega groznega spanja, je spoznal z grozo, da kleči na trupu svoje mlade žene. Ko je mož to izpovedal, se je začel obnašati kot nor ter poizkušal izvršiti samoumori, kar pa so mu preprečili. Njegovi sorodniki so izpovedali, da je že od nekdaj imel hude sanje.

—Ali ste že ponovili naročnino za list? Samo dva dolarja na leto.

Dopisi.

Chicago, Ill. Slav. uredništvo "Amerike". Prosim za nekoliko prostora v listu. Ker je vaš list najbolj ljuden napram slovenski narodnosti in za slovenski napredek v tej novi domovini.

Pred kratkim mi je prišel v roke čikaški list C.S. in "Proletarec", v katerih se mčitat kritiko gledališke igre "Divji Lovci", katero je igralo S. M. S. P. dr. "Danica" in S. Z. S. P. dr. sv. Anr. in sicer v nedelje 26. marca v Narodni dvorani. Kdor je videl igro in čitai potem kritiko, je takoj sprevidel, da je to sama napetost napram društvom in, nekaterim osebam. Tako kritiko izdajejo lo kaksi otesani socialisti, ki so nasprotni vsakemu napredku, kadar ne pade nič v njih prazno beraško mavho.

Predno pridem do igre, naj omenim, da sem igral že dvakrat igro "Divji Lovci" v stari domovini, in mi je igra prava dobro poznana, posebno se, ker je bil moj učitelj pisatelj igre, F. S. Finžgar; to je bilo pred nekaj leti v Sorji nad Ljubljano, kjer je g. Finžgar župnik.

Opravičena je kritika radi scenerije: kuhne so bile res preslabe, in niso odgovarjale igri razven v tretjem dejanju. Prvo dejanje je bilo igrano izvrstno. Janezu se je sicer nekaj besed polvarilo, to pa ni nič ne de: še vsakemu gledališkemu igralcu se pripeti nesreča. Majda je izvedla svojo ulogo prav dobro. Gašpar tudi samo Zavrtinik je bil nekoliko preosoren, a drugo je šlo vse gladko. Drugo dejanje: Kovac je igral dobro kakor tudi drugi kmetje, samo Tonček se je v par besedah zapletlo, a kdor ni dobro pazil, se zapazil ni. Kovčeva žena je bila nekoliko pretihla in sramožljiva in premalo maskirana. Lov žandarjev na Janeza je bil dober, samo žandari so prehitro nastopili. Janez in Majda sta pa oba rešila ulogo, kakor predpisano.

Tretje dejanje: Grozdek, gostilničar je dobro izral, le pri vnu se je zmotil, a je vse ob pravem času popravil in teklo je gladko naprej. V tretjem dejanju je tudi Janez izvrstno nastopil. Majda pa je igrala to dejanje tako, da zasluži vsa pohvalo. Kar se čita v drugih kritikah, se vidi, da pisec še ni videl drugega gledališča, kakor "Empire" v Chicagi, ker mu ljubovanje najbolj ugaja. Rihtar je tudi rešil ulogo dobro, da bi govoril nekoliko bolj počasi. Četrto dejanje: V kritiki se čita, da Janez ni zopet pokazal nič, in da bi bil moral zbežati, ko je Tonček napovedal "bežite"! Tega pa mislim, da pisec ni slišal, ko je Tine zažugal in rekel: "Gašpar prišla je ura maščevanja"! namreč lovi z Janezem, ki so odšli pravočasno za skale. Naj še omenim ulogo Jurčka, pastirka; on je bil nekoliko preokoren, toda je dobro igral.

To je resnična kritika o igri. Kar se pa čita v drugih listih je pa polno napetosti in laži, ali pa pisec še nikdar igre ni videl. Komur je v resnici za napredek, bo tak nastop pohvalil, toda vprašamo vas, ali so socialisti že kaj naredili za napredek slovenstva? Nič in zopet nič, samo prepri sejejo, zato jih pa takoboli, ako kako društvo tako lepo napreduje brez njih.

Taz bi svetoval društvu "Danici" in sv. Ani, da v prihodnje priredijo dve predstavi, eno tej podobno, drugo pa za "Proletarčarje"; za zadnjo naj si slednji dobijo nekaj "znanih" jim igral. Vam fantom in dekletem pa rečem, da posnemajte druge naselbine in ne ozirajte se na kritike sodrugov bisargarjev.

Zelim, da bi mogel biti kmalu zopet prisoten pri enaki predstavi; prepričani bodite, da vas bo slovensko občinstvo podpiralo in da bo dvorana za drugo igro premajhna (ker je bila sedaj polna). Končno po zdravljam vse rojake po širn

Samoumor.

Nesrečni oče se je sam ubil, ker ni mogel gledati, kako njegovi otroci stradajo.

NI DELA.

New York 9. aprila. Na 2. avenue v tem mestu se je v soboto odigrala žalostna rodbinska drama, katere junak je Salvatore Basile, oče petero malih otrok.

Že več dni je neprenehoma iskal po celem New Yorku dela; vsako jutro je na vsezgodaj vstal in iskal cele ure okoli, če ne bi mogel kje zaslužiti kak dolar, da bi gladni ženi in peterim otrokom kupil nekoliko kruha. In vsakokrat je moral vračati domov, teškega srca, slabe volje, ker dela mu niso dali nikjer.

Do zadnjega četrta je izdal zadnji cent, ki ga je imel; zgrinjlo je vse iz hiše. Pojavlja se lakota, grozna lakota. Pet otrok je ves dan kričalo po hrani, a dobiti je ni bilo nikjer.

V soboto je šel dela iskat kakor po navadi, toda vrnil se je kakor vedno brez uspeha. Na stolu, okoli katerega je stalo pet otrok, je bilo malo mizica, a nič kruha. Delavec poljubi ženo in otroke ter reče, da gre v sosednjo sobo, kjer se bo obril. Malo potem začuje žena, kako pada nekaj teškega na tla, in ko hiti pogledat v sobo, je mož ležal na tleh v zadnjih izdihljajih: prerezal si je vrat z britvijo. Obupana žena prične klicati na pomoč, prišli so sosedje, prišli so policisti in prišla je ambulanca.

Nesrečnega delavca so pripeljali v bolnišnico, kjer je lahko povedal še sledeče: Moji otroci so od lakote umirali, a jaz nikakor nisem imel denarja, ker nisem nikjer dela dobil. In nisem bil toliko močan, da pogledam v obraz svojim otrokom, kjer bi videl samo revščino, lakoto in mraz. Sedaj se jih bo vsaj kdo usmilil in jim bo dal kruha, a jaz bom pa tudi prost vseh skrbi.

Tako je govoril oče in zdahnil dušo.

Imajo denar.

Mexico City, Mex., 8. aprila. Meksikanska postavodaja je do volila 5 milijonov dolarjev via di, da se nadaljuje z bojem proti upornikom.

Caruzo ne poje.

New York, 8. aprila. Operni pevec Caruzo se je izrazil, da ne bo več nastopil na ameriškem odru, pač pa gre v staro domovino. Dozdaj je zgubil že \$100.000 ker zaradi bolezni ni mogel peti.

Ameriki, vam igralcem pa klidem živeli je tako naprej!

Jos. Demšar.

Op. uredništva. Pri naših gledaliških igrah je tako: Silno je težko dobiti dobre igralce, še težje pa igralce, ki se res žrtvujejo za igro edino z namenom, da bi pridili občinstvu dobro zabavo. Zato je pa jako hvalevredno, da poskusi društvo z igro. To moramo upoštevati kritiki v onih mestih, kjer se šele prvič nastopi, da ne more namreč igralec imeti vso ono zvezbanost, kot se zahteva od rutiniranega igralca. Tudi mi se nismo strinjali s kritiko v čikaških listih, prvič ker ni bila kritika, pač pa psovanje, drugič pa ker se s takimi besedami jemlje pogum igralcem. Pridružujemo se besedam dopisnika, ki navdušuje igralce in jih izpodbuja, da zopet kmalu kaj lepega priredijo.

Broughton, Pa. V našem c. listu sem bral, da vi pošiljate vaš list za Velikonč v staro domovino. Priloženo dobite potrebno svoto in naslov. Vaš list se meni jako dopade, ker pišete toliko podučljivih stvari in z mirno vestjo lahko rečem, da je vaš list najboljši v Ameriki. S spoštovanjem Alois Berlich.

RAZNOTEROSTI.

Socijalnodemokratski terorizem obsojen. Znano je, s kakšnimi nasilnimi sredstvi socijalni demokrati delavce prisilijo, da stopijo v njihovo organizacijo. Dolgo časa si ni nobeden upal zoper rdečkarje nastopiti, zdaj pa so vendar merodajni faktorji uvideli nemoralnost tega početja in začeli stopati sočujem na prste. Dne 16. marca je dunajsko sodišče obravnavalo o sledečem: Livar Sovek je dne 12. julija pretečenega leta stopil v tovarno Rast in Gasser Koj ko je začel delo, ga je zaupnik socijalno demokratske stranke Hoholka pozval, da vstopi v rdečo organizacijo, česar pa Sovek, ki ni bil za socijalno demokracijo nič navdušen, ni maral, in navedel kot razlog, da ni vstanu plačati članarine, ker mora denar hraniti za vojašino. Nato sta ga dne 23. julija na sobota Hoholka in Geyer, drug zaupnik, zopet pozvala, da pristopi in mu ob enem zapretila, da bo v nasprotnem slučaju organizacija delala na to, da bo Sovek odpuščen. Dala sta Soveku do večera časa, da se premisli. Ker se pa Sovek ni vdal, sta rdečkarska zaupnika v ponedeljek od obratnega voditelja zahtevala, da se Sovek odpušči. Ker so zapretili s stavko, se je Mueller udal in Soveka odpuštil. Sovek je pa to državnemu pravdnstvu naznanil in to je socijalnodemokratskega zaupnika Hoholka obtožilo hudodelstva izsiljevanja. Sodišče ga je zato dne 16. marca obsodilo na šest tednov ječe. Tako so socijalni demokrati dobili pošteno lekcijo, ves svet pa ve, na kakšen način se fabricirajo "sodruzi".

Dežela kadilcev. Španska je dežela najstrastnejših kadilcev tobaka. Tamkaj kade postanci med parlamentarnimi sejami in pri tem celo še na stroške države; vsak Španec namreč, ki je pekličan ali izvoljen za politično dele, poleg obilne odškodnine za potovalne stroške tudi odškodnine za porabljeni tobak. V vseh državah in mestih uradih kade uradniki pri delu; vojaki kade celo med vajami in policijski in orožniki med svojo službo. Zadnjim se zdi tudi popolnoma umljivo, ako kak aretovan zločinec pri transportu v ječo mirno dalje kadi svojo smodko ali cigareto. Kade tudi med službo vozniki tranjavcev, železniški sprevodniki in fijkarji in večinoma tudi gosposki kočijaži. Kade tudi berači, ki ob enem z stakajočim glasom prosijo za miloščino in kade tudi duhovniki in cerkovniki med službo božjo v zakristiji. Dame splošno kade v salonih, ženske iz iz ljudstva pa tudi po cestah. Pismoša, ki leta od hiše do hiše, da razdeli došla pisma, ima skore, nprenehoma smodko v ustih. Ako stopi gost v kavarno, odloži natakaj iz ust smodko, in postreže gostu; komaj pa je prinesel naročeno in položil z od nikotina popolnoma orumenelimi rokami na nuzo, že si prižge znova prižubljeno smodko. Kljub velikanskim lepakom, ki prepovedujejo v gledališčih splošno kadi in nikdo se ne zmisli, da bi upšteval prepovedi. Celo brivce sprejme gosta s cihareto v ustih, ki je ne odloži niti tedaj, ko maže gosta z milom po obrazu in ga brije. Zdravnik pride z gorečo cigareto k zdravniku ter jo le takrat ugasne, ako mora natančneje preiskavati bolnika. Skoro se ne more reči, da Španec samo v cerkvi ne kadi. In kljub temu se v Španiji povprečno manj pokadi kot v katerikoli drugi državi. Vzrok temu nesoglasju pa je ta: Španec kadi samo v javnosti več kot drugi narodi, vsled česar se ga vidi kaditi povsod; doma pa kadi veliko manj kot katerikoli drugi Evropejec.

Sleparji so soc. demokrati da jim ni para. V Avstriji krležijo na poslance, ki državi dovolijo vojake in neobhodno potrebno vojne brodovje, na Francoskem je pred par dnevi vodja soc. demokratov Jaurès v zbornici pri obravnavi mornariških kreditov predlagal, da se namesto 30 cm topov za ladje naročijo 34 cm topovi. Vsled tega predloga, se bodo izdatki za mornarico silno zvišali in iz davkoplačevalcev se bo še bolj kri potila, ako govorimo v soc. demokratskem žargonu. Ampak ta predlog je staval soc. demokrat in še celo voditelj, zato rdečkarški listi kakor grob molče, če pa kakšen poslanec samo za vsakoletno število rekrutov glasu, ki so neobhodno potrebni dočim so 34. centimetrski kanoni le luksuz, ker so 30. centimetrski ravno tako dobri, potem pa vsa rdeča žabja vaska reglja ber konca in kraja.

Mali oglasi.

POKLIČITE

Central 6646 K po Cuyahoga telefonu, ako vaše obleke potrebujejo čiščenja ali likanja. Pridemo sami iska obleke, in jih zopet prinesemo na dom. Sedaj delata dva poznana "Franka", pri tem poslu, ki sta znana kot najboljši izurjena, in sicer Frank H. Mervar in Frank Končina. Delo je garantirano prve vrste.

NAZNANILO.

Iz urada dr. sv. Vida, št. 25. K.S.K.J. se naznanja vsem članom, da se člani zberejo na dan 16. aprila ob pol desetih uri dopoldne v Knausovi dvorani, da skupno odločimo o 10. maši v cerkev sv. Vida, to je na Veliko noč. Objednem so prošeni člani, da se polnoštevilno udeležijo korakanja; vsak mora imeti društveni znak na prsih, da s tem pokažejo, da se velno nosijo v srčih živi čuti katoliške vere. Z bratskim pozdravom vsem članom in članicam društva sv. Vida, št. 25. K. S. K. J. in jim želim srečne velikonočne praznike.

Mihail Sennikar, preds. (30) Jos Russ, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Janeza Krst št. 37. J.K.S.J. se naznanja vsem članom, da se radi velikonočne nedelje, ki je letos tretja nedelja v mesecu, ne vrši redna mesečna seja, pač pa je bila prestavljena na četrto nedeljo v mesecu, t. j. 23. apr. Vsi člani se pozivljajo, da se prihodnje seje udeležijo radi važnih stvari, ki pridejo na vrsto.

Z bratskim pozdravom (30) ODBOR

Zenske išče delo pri Slovencih za hišna opravila. Vprašaj nas v našem uredništvu.

Rabin starih čevljev za popraviljenje, vsake vrste, delo dobro in točno. R. Perdan, 6112 Glass ave.

PRIPOROČILO.

Naznanjamo, da smo otvorili novo čistilnico in likalnico oblek New York Dry Cleaning Co. 6428 St. Clair ave.

Čistimo, likamo in barvamo ter popravljamo vsake vrste ženske in moške obleke. Se priporočamo Slovencem in Hrvatoma (23-8np) Kos in Kunsteljina Co.

Hočete kupiti dobro piano, zglasite se pri Ivan Spehku na 6028 St. Clair ave. on vam predstavi dobro in ceno, na mala odplačila.

Možje, ki bi radi delo, naj vprašaj vsake večer med 7 in 9 uro v John Grdinovu saloonu na 6025 St. Clair. (32)

Hiše naprodaj. Hiša za dve družine, lot 40x125 na 143. t. 51 St. Cena \$2800. — Hiša za dve družini, 8 sob, kopališče, krita škrijfata streha, lot 40x140, na 1247 E. 61 St. Cena \$3500. — Hiša 7 sob, kopališče, 35x135 blizu Glass in Norwood cena \$2200. Vprašajte pri McKenna Bros 1365 S. 35th

POZOR!

Naznanjam vsem rojakom, da sem se preselil od 10017 Waterloo Rd. na novi naslov, in sicer v lastne prostore na 16301 Waterloo Rd. Stop 119. Telefon Wood 365 R. in da bom se naprej vodil svoj saloon znan pod imenom "Waterloo Cafe" z najboljšo postrežbo rojakom. Priporočam se v obilno poset.

ANTON KOS 16301 Waterloo Rd. (30)

Fin nov piano samo \$150, če se prodaja takoj za gotov denar. En vzor piano, vreden \$550, samo \$375, en \$375 piano za \$250, en \$300 za samo \$210. Vprašajte pri J. Spehek, 6022 St. Clair ave.

ZA RED.

Namenil sem se da pošljem kolektorja po hišah, da preišče stanje in račune odjemalcev. Zapazili smo veliko nemarnost, nekaj po naši krivdi, nekaj po krivdi odjemalcev. Ker je moja trgovina ogromna in obsega nad 3000 odjemalcev, od katerih je okoli 800 imen v knjigi, da ni poravnani dolg, ali pa da ni vse v redu z računi, sem prisiljen vpeljati pravilni red, da ne bi leta pozneje prišla svar naprej, ki je bila znabiti že poravnana. Upam, da ne bo noben za to razžaljen, ker je tudi njemu v korist in v zagotovilo, da ne bo pomot, pripomniti moram, da so nekateri dolžniki že od začetka, ko smo trgovino ustanovili. Iaz zelo nerad nadlegujem ljudi, in tudi sedaj ne bi, ampak, da se upelje red hočem vse preiskati in v poiskati hočem tudi one, ki imajo dolg, pa so že zdavnaj šli po drugih mestih in državah. S pomočjo časopisov in drugih prijateljev bom preskrbel za njih naslove in obstanek. Jaz pravim, da gre vsakemu, kar mu gre, in to je tudi pravilno Business je Business. Ako sem imel jaz voljo pomagati kateremu s tem, da sem mu dal dovolj blaga brez denarja, je to moje dobro delo in smem s tem po več letih pričakovati, da dobim tudi plačilo za to, ker jaz moram vsako blago ob času plačati in večkrat za to si denar izposodim. Mnogo jih je, ki so se preselili iz enega prostora v drugo stanovanje, in to je večkrat zatorej bo težavno iskati in vpraševati. Prosim, naj mi vsakdo sam naznani ali po dopisnici ali po telefonu. Ako kdo ni zadovoljen, da hodim k njemu v hišo, naj mi pove, v koliko času bo plačal in mu gotovo rad storim to uslugo. Nebeđen ga ne bo nadlegoval. Za dolgovce, ki so stari več let sem upravičen zahtevati procenke katere moram tudi jaz plačati od denarja. Noben ne kupi blaga, da bi ga na dolga leta odplačeval. Kompanije zahtevajo od nas, da jim plačamo redno ob času, zato pa imajo odjemalci dolžnost to storiti. Mi smo pripravljeni vse najplešje storiti, in vsak bo imel priložnost se starih dolgov znebiti in potem nove narediti. Se priporočam vaši dobri volji.

ANTON GRDINA trgovec in pogrebnik, (29) 6127 St. Clair ave.

Slovensko delke išče službe pri slovenski družini za navadno hišna opravila. Vprašajte na 5812 St. Clair ave. (29)

Pohištvo naprodaj za malo družino: se prodaja jako poceni. Vprašajte na 4018 St. Clair ave. (29)

Društveni oglasi.

K. K. podp. dr. Srca Jezusa ima svoje redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v Knausovi dvorani. Uradniki za leto 1911 so: John Perkoji, preds. 5613 Carry ave. Jernej Kraševac, podpredsed. Stefan Brodnik, tajnik 1093 E. 64 St. M. Oblak rač. taj. John Levstek blagajnik; F. Prelogar, zastopnik 659 Harlem St. Collinwood, O. F. Levstek in J. Brus zastopnika. Dr. zdravnik

Dr. sv. Vida, št. 25. K.S.K.J. ima svoje redne mesečne seje prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani. Preds. Mike Sennikar, 6131 St. Clair ave. I. tajnik Jos Russ, 1306 E. 55th St. društveni zdravnik J. Seliškar 6127 St. Clair ave. Članje sprejmejo od 16 do 45 leta. Usmrtina \$500 ali \$1000, in \$6 bolniške podpore na teden. Novopisani član mora prinesiti zdravniške liste I. tajnika pred sejo, nakar se pošljejo vrhovnemu zdravniku; če ga ta potrdi, društvo pri prihodnji seji glasuje o njegovem sprejetju. Isto velja za članice. Rokjaki se vabijo k obilnem pristopu. (1. avg. 11)

Dr. Slovenija ima svoje redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne v prostorih na 3048 St. Clair ave. N. E. Kdor želi pristopiti mora biti upisan mesec dni prej po društvenemu bratu.

Bratje pristopajte k dobremu društvu kr. dr. Slovenija plača \$6 bolniške podpore na teden. — Preds. John Pinnat 3512 St. Clair ave.; tajnik John Mandelj, 1506 E. 33 St. N. E. blag. Frank Topariš, 1415 E. 30 St. N. E.; dr. zdravnik J. M. Seliškar 6127 St. Clair ave. N. E. 31 dec. 11

Si. ml. pod. dr. Žal. Mateja Božje ima redne mesečne seje vsako trejo nedeljo v mesecu v mali Knausovi dvorani ob 2. uri popoldne in redne va je vsak prvi in tretji torek v mesecu ob 7. pri zv. v velik Knausovi dvorani.

Predsednik J. Kuhar, 384 St. Clair ave. tajnik Jos. Glavič, 6401 Metta ave. blagajnik Matija Glavič, 6131 St. Clair ave. načelnik Jak. Zele, 612 Glass ave. — Ker je to društvo mladeniško sprejema samo mladeniče v društvo od 16 do 30 leta. Vstopnina znaša: 0.16 do 20 l. \$1.00, od 20 do 25 l. \$1.50, od 25 do 30 l. \$2.00. Udnina znaša 50c na mesec. 1. avg. 11

Dr. sv. Franciška, št. 66, K.S.K.J. ima svoje redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v Jos. Percovi dvorani na 797 St. Predsednik, Alois Zupar, 612, 3236½ Hamilton ave. tajnik Josip Perko, 6914 Grand ave., zastopnik Anton Sušter, 1618 Otter ave. Rokjaki se vabijo k obilnem pristopu. (1. marc. 11)

F. J. Schmoldt, 5132 Superior ave. Uradne ure 7—8 zvečer (30. dec. 11)

K. 2. P. dr. Srca Marijinega (staro), ima redne mesečne seje vsak drugi četrtek v mesecu ob pol 8. zvečer v mali Knausovi dvorani. Vstopnina od 1. do 30 leta \$1.50; od 30 do 40 leta \$1.75. Mesečnina je 40c, plača se na čisto sed ugo delo. Na plačane padejo nikdar v usta. Prihaja in vprašajte. Pregled in odemost in povedati, ki v potrebuje etc. Mi govorimo: Slovensko, slovaško, hrvaško in nemško. Ženska postrežba.

F. J. Schmoldt, 5132 Superior ave. Uradne ure 7—8 zvečer (30. dec. 11)

K. 2. P. dr. Srca Marijinega (staro), ima redne mesečne seje vsak drugi četrtek v mesecu ob pol 8. zvečer v mali Knausovi dvorani. Vstopnina od 1. do 30 leta \$1.50; od 30 do 40 leta \$1.75. Mesečnina je 40c, plača se na čisto sed ugo delo. Na plačane padejo nikdar v usta. Prihaja in vprašajte. Pregled in odemost in povedati, ki v potrebuje etc. Mi govorimo: Slovensko, slovaško, hrvaško in nemško. Ženska postrežba.

Samostojno K. K. P. dr. sv. Jožefa ima redne mesečne seje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v Knausovi dvorani. Vstopnina od 18. do 30 leta \$1.50 od 30 do 35 \$2.00 in od 35 do 40 leta \$2.50. Predsed. Fr. Mežnaršič 4214 St. Clair I. tajnik Fr. Košmerlj, 455 E. 152nd St. Collinwood II. tajnik John Turk, 3956 St. Clair ave. Blagaj. John Grm. 1089 E. 64 St. Rokjaki se vabijo k obilnem pristopu. (1. jan. 11)

Dr. sv. Vida, št. 25. K.S.K.J. ima svoje redne mesečne seje prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani. Preds. Mike Sennikar, 6131 St. Clair ave. I. tajnik Jos Russ, 1306 E. 55th St. društveni zdravnik J. Seliškar 6127 St. Clair ave. Članje sprejmejo od 16 do 45 leta. Usmrtina \$500 ali \$1000, in \$6 bolniške podpore na teden. Novopisani član mora prinesiti zdravniške liste I. tajnika pred sejo, nakar se pošljejo vrhovnemu zdravniku; če ga ta potrdi, društvo pri prihodnji seji glasuje o njegovem sprejetju. Isto velja za članice. Rokjaki se vabijo k obilnem pristopu. (1. avg. 11)

Dr. Slovenije Sokolice imajo svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v mali Knausovi dvorani ob 2. uri popoldne. Novopristopivši mora biti vpisana po kaki sestri Sokolici.

Starostka Zofka Birk 602 Glass ave.; tajnica Marija Peterlin, 6314 Glass ave.; II. tajnica Antonija Likar 6014 Collins ave. Collinwood O.; blagajničarka Ana Gorenc 1258 E. 55 St.; dr. zdravnik J. Seliškar 6127 St. Clair ave. (1. jan. 12)

Dr. Slovenija ima svoje redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne v prostorih na 3048 St. Clair ave. N. E. Kdor želi pristopiti mora biti upisan mesec dni prej po društvenemu bratu.

Bratje pristopajte k dobremu društvu kr. dr. Slovenija plača \$6 bolniške podpore na teden. — Preds. John Pinnat 3512 St. Clair ave.; tajnik John Mandelj, 1506 E. 33 St. N. E. blag. Frank Topariš, 1415 E. 30 St. N. E.; dr. zdravnik J. M. Seliškar 6127 St. Clair ave. N. E. 31 dec. 11

Si. ml. pod. dr. Žal. Mateja Božje ima redne mesečne seje vsako trejo nedeljo v mesecu v Jos. Percovi dvorani na 797 St. Predsednik, Alois Zupar, 612, 3236½ Hamilton ave. tajnik Josip Perko, 6914 Grand ave., zastopnik Anton Sušter, 1618 Otter ave. Rokjaki se vabijo k obilnem pristopu. (1. marc. 11)

F. J. Schmoldt, 5132 Superior ave. Uradne ure 7—8 zvečer (30. dec. 11)

K. 2. P. dr. Srca Marijinega (staro), ima redne mesečne seje vsak drugi četrtek v mesecu ob pol 8. zvečer v mali Knausovi dvorani. Vstopnina od 1. do 30 leta \$1.50; od 30 do 40 leta \$1.75. Mesečnina je 40c, plača se na čisto sed ugo delo. Na plačane padejo nikdar v usta. Prihaja in vprašajte. Pregled in odemost in povedati, ki v potrebuje etc. Mi govorimo: Slovensko, slovaško, hrvaško in nemško. Ženska postrežba.

K. 2. P. dr. Srca Marijinega (staro), ima redne mesečne seje vsak drugi četrtek v mesecu ob pol 8. zvečer v mali Knausovi dvorani. Vstopnina od 1. do 30 leta \$1.50; od 30 do 40 leta \$1.75. Mesečnina je 40c, plača se na čisto sed ugo delo. Na plačane padejo nikdar v usta. Prihaja in vprašajte. Pregled in odemost in povedati, ki v potrebuje etc. Mi govorimo: Slovensko, slovaško, hrvaško in nemško. Ženska postrežba.

K. 2. P. dr. Srca Marijinega (staro), ima redne mesečne seje vsak drugi četrtek v mesecu ob pol 8. zvečer v mali Knausovi dvorani. Vstopnina od 1. do 30 leta \$1.50; od 30 do 40 leta \$1.75. Mesečnina je 40c, plača se na čisto sed ugo delo. Na plačane padejo nikdar v usta. Prihaja in vprašajte. Pregled in odemost in povedati, ki v potrebuje etc. Mi govorimo: Slovensko, slovaško, hrvaško in nemško. Ženska postrežba.

K. 2. P. dr. Srca Marijinega (staro), ima redne mesečne seje vsak drugi četrtek v mesecu ob pol 8. zvečer v mali Knausovi dvorani. Vstopnina od 1. do 30 leta \$1.50; od 30 do 40 leta \$1.75. Mesečnina je 40c, plača se na čisto sed ugo delo. Na plačane padejo nikdar v usta. Prihaja in vprašajte. Pregled in odemost in povedati, ki v potrebuje etc. Mi govorimo: Slovensko, slovaško, hrvaško in nemško. Ženska postrežba.

K. 2. P. dr. Srca Marijinega (staro), ima redne mesečne seje vsak drugi četrtek v mesecu ob pol 8. zvečer v mali Knausovi dvorani. Vstopnina od 1. do 30 leta \$1.50; od 30 do 40 leta \$1.75. Mesečnina je 40c, plača se na čisto sed ugo delo. Na plačane padejo nikdar v usta. Prihaja in vprašajte. Pregled in odemost in povedati, ki v potrebuje etc. Mi govorimo: Slovensko, slovaško, hrvaško in nemško. Ženska postrežba.

K. 2. P. dr. Srca Marijinega (staro), ima redne mesečne seje vsak drugi četrtek v mesecu ob pol 8. zvečer v mali Knausovi dvorani. Vstopnina od 1. do 30 leta \$1.50; od 30 do 40 leta \$1.75. Mesečnina je 40c, plača se na čisto sed ugo delo. Na plačane padejo nikdar v usta. Prihaja in vprašajte. Pregled in odemost in povedati, ki v potrebuje etc. Mi govorimo: Slovensko, slovaško, hrvaško in nemško. Ženska postrežba.

K. 2. P. dr. Srca Marijinega (staro), ima redne mesečne seje vsak drugi četrtek v mesecu ob pol 8. zvečer v mali Knausovi dvorani. Vstopnina od 1. do 30 leta \$1.50; od 30 do 40 leta \$1.75. Mesečnina je 40c, plača se na čisto sed ugo delo. Na plačane padejo nikdar v usta. Prihaja in vprašajte. Pregled in odemost in povedati, ki v potrebuje etc. Mi govorimo: Slovensko, slovaško, hrvaško in nemško. Ženska postrežba.

K. 2. P. dr. Srca Marijinega (staro), ima redne mesečne seje vsak drugi četrtek v mesecu ob pol 8. zvečer v mali Knausovi dvorani. Vstopnina od 1. do 30 leta \$1.50; od 30 do 40 leta \$1.75. Mesečnina je 40c, plača se na čisto sed ugo delo. Na plačane padejo nikdar v usta. Prihaja in vprašajte. Pregled in odemost in povedati, ki v potrebuje etc. Mi govorimo: Slovensko, slovaško, hrvaško in nemško. Ženska postrežba.

Kaj pomeni naša garancija?

Pomeni, da vsa naša dela, ki se pokvari v roku 10 let se nadomesti z novim POPOLNOMA ZASTONJ. Ali ni to pošteno? Zakaj bi si dali ur. vnavati zobe a la šim delom brez garancije? Vprašajte svoje zobe, kak se brez b. l. e. ne derejo kolje pri nas. Z to ne računamo ničesar, če na čisto sed ugo delo. Na plačane padejo nikdar v usta. Prihaja in vprašajte. Pregled in odemost in povedati, ki v potrebuje etc. Mi govorimo: Slovensko, slovaško, hrvaško in nemško. Ženska postrežba.

Gold Crown, najbolje, \$4. \$5. 12. karat. zlato.

Srebrno "filanje" 50c naprej.

Zlato "filanje" \$1.00 naprej.

Plate " " \$5.00 naprej.

RED CROSS, zobozdravniki.

6426 St. Clair ave. vogal Addison Rd., I. nadstropje.

Angleščina brez učitelja,

po navodilu:

evropsko-angleške slovniče

evropsko-angleške slovniče

Vse tri knjige v eni stane le \$1.

V. J. KUBELKA

38 W. 145 St., New York, N. Y.

The Dornback & Buckholz Co.

PLUMBERJI

Napeljujejo čevi za vodo in kanale, krijejo strehe, polagajo čevi za gas in delajo kopališča. Se priporočajo rojakom.

7109 St. Clair av.

Bell Phone East 3945 J

ZASTONJ

IZREŽITE TO IN ODGOVORITE NA VAŠA VPRAŠANJA

Ali imate dober tek (apetit)?
Ali ste nervozni in slabotni?
Ali hujšate?
Ali ste zaprti?
Ali se debelite?
Ali so Vam nočnice čiste?
Ali ste hitro utrujeni?
Ali ste raztreseni?
Ali so Vaši oči slabo vidni in rdeči?
Ali imate bolečine v obližju srca?
Ali imate kilo (bruh)?
Ali so Vaši otroci zdravi?
Ali imate prehlajenje v prsih?
Ali so Vaše roke in noge vnete?
Ali so Vaši členi trdi in otečeni?
Ali slabo spite?
Ali ste slabovidni?
Ali imate bolečine v nosu?
Ali je Vaš jezik nobelst?
Ali tekočino?
Ali je Vaša koža suha in vroča?
Ali je Vaše grlo suho in rdečo?
Ali je Vaša voda motna ali gosta?
Ali je Vaša slina gosta?
Ali slabo prebavljate?
Ali kašljate, suho in na kratko?
Ali kašljate po noči?
Ali imate slab oči v ustih?
Ali ste vrtoglavci?
Ali Vam teče iz nosa?
Ali pljavate rumene ali sive izmečke?
Ali dobro spite?
Vas spanje okrepča?
Ali pijete mnogo vode?
Ali pijete mnogo opojnih pijač?
Ali pušite mnogo tobaka?
Ali opašate, da izgubljate moč?
Ali Vam je slabo po jedi?
Ali so Vam noge in roke težke?
Ali čutite bolečine v hrbtu in križih?
Ali ste hitri po kašlju?
Ali imate črne kolobarje pod očmi?
Ali Vam srce močno in prehitro bije?
Ali imate bolečine, praskanje v grlu?
Ali imate glavobole, kdaj?
Ali Vam glava boli na čelu? senčih?
Ali velikokrat vodo pušate?
Ali imate hemoroidne (Zlato silo)?
Ali imate bolečine v sapniku?
Ali imate kake rane na telesu?
Ali imate kake v nosu, vratu?
Ali imate renmatizem?
Ali imate slabosti v želodcu?
Ali imate kake notranje bolečine? Kje?
Ali Vam boli temen, vrh glave?
Ali Vam ledice bolijo?
Ali ste otečeni pod očmi?
Ali Vam kadaj kri iz nosa teče?
Ali imate bolečine v trebuhu?
Ali imate kake spolne bolezni?
Tripor—Bifila ali kake druge bolezni brez razlike, kolikole bolezni starost

Dr. E. C. COLLINS.

Slavni profesor, ustanovitelj največjega zdravniškega zavoda v Ameriki, The Collins New York Medical Institute.

TA KNJIGA VAM ZAMORE REŠITI ŽIVLJENJE

To je največja in najboljše zdravstvena knjiga, kar jih je bilo do sedaj napisanih, in ta knjiga je užila mnogo drugih zdravnikov kako boleznih zdraviti. Pisan je v slovenskem jeziku in Vam pove, kako si samorete zdravje ohraniti.

Prekrite si vse ostale zdravstvene knjige, primerjajte njih vsebino s to knjigo, in spredelili boste razloček in vrednost te znamenite knjige.

Pridite osebno ali pa pišite in pošljite odgovorjena vprašanja na Dr. E. C. Hyndman-a Medicinskega direktorja od

Dr. E. C. COLLINS

140 W. 34th ST., NEW YORK CITY.

POZOR ROJAKI!

Po dolgem času se mi je posrečilo iznajti pravo in najboljšje sredstvo za rast las, proti izpadanju las in za odstranitev luskin na glavi, t. j. Alpen tinktura in pomada, od katere resnično moški in ženske zrastejo lepi lasje; ravno tako moškemu zrastejo lepi brki in brada. Revmatizem v rokah in nogah se popolnoma odstrani, ravno tako kurja ošesa, ozreblina, bradavice in potne noge to zdravilo hitro odstrani. Vprašajte pri

J. WAHČIČ, 1092 E. 64th St. Cleveland, Ohio.

Kadar pošiljate denar po Ameriki društvom ali prijateljem, tedaj se obrnite na nas. V zvezi smo z American Express Co. in imamo isto tako dobre "money order" kakor na pošti. Poštna pristojbina je zelo majhna.

S tetm naznanjam mojim odjemalcem in prijateljem, da sem prestavil svojo prodajalno na

42 Public Square

kier imam v zalogi veliko vrst žganja, likerjev, domaćih in importiranih, kar vse prodajam po jako nizkih cenah.

Kranjci im

Kupite novo velikonočno obleko. Velika izbiera. Čisto nove mode.

Vse barve. Modre, rujave, sive.

\$10.00 **\$15.00** **\$20.00**

\$10.00 obleka je popolnoma volnena, dobro narejena, popolnoma moderno.

\$15.00 obleka je krasnega izdelka v raznih barvah, sploh ena najboljših oblek v mestu za denar.

\$20.00 se lahko primerja z vsako drugo obleko, narejeno po meri; vam ni treba hoditi v mesto po dobre obleke.

Mi čistimo in likamo vse obleke, pri nas kupljene, celo leto **ZASTONJ.**

Lepa izbiera čevljev za Velikonoč. Pripravne klobuke imamo, ki, 'pašejo' k oblekam. Dajemo rudeče in zelene znamke.

DAN ULMER, 5707 ST. CLAIR AVE.

Kupite vrečo Forest King Moke za Velikonoč, za kruh, piškote, paje in slaščice.

Bodite gotovi, da vzemete vrečo z levom. Forest King moka je dobra moka, ki dela dobre stvari za usta. Za kratek čas samo devljemo srebrno žlico v vsak žakelj Forest King Moke od pol barelna, in srebrno čajevno žlico v vsak žakelj od četrt barelna FOREST KING MOKE. Kupite sedaj in dobite te srebrne žlice za velikonočno kosilo.

Hranite kupone, ki jih dobite v vsaki vreči. Lahko dobite mnogo lepih daril zastonj, kakor namizno orodje, skleda, nože in vilice, srebrne nože, vilice in žlice, pometalnike za preproge in mnogo drugih koristnih stvari.

Če rabite Forest King Moko, bodejo vaši otroci tako veseli kakor ti. Forest King je dobra za otroke in odrasčene. Pošljite en cent v znamkah in mi vam pošljemo katalog daril, ki jih dobite z FOREST KING MOKO.

Sledeči grocerji prodajajo Forest King moko in bodejo veseli, če vam jo morejo prodati. Če vaš grocer ni v tem imeniku, in ne prodaja te moke, zahtevajte, da jo dobi, ker je to v vašo korist.

M. Kekič, 2442 St. Clair ave.
V. Mašič, 2536 St. Clair ave.
D. Kekič, 3038 St. Clair ave.
Stern Co. 3048 St. Clair ave.
F. Wachčič, 3242 St. Clair ave.
A. Anzlovar, 3511 St. Clair ave.
A. Kovarčič, 3812 St. Clair ave.
Kuhar in Jakšič, 3830 St. Clair ave.
A. Knaus, 3908 St. Clair ave.

A. Prijatelj, 4015 St. Clair ave.
F. Mučilnikar, 4110 St. Clair ave.
F. Normali, 5301 St. Clair ave.
Dwors Bros. 1395 E. 55th St.
F. Surtz, 1316 E. 55th St.
F. Sober, 5512 Carry
A. Samich, 1063 E. 61st St.
E. Hahn, 6033 St. Clair ave.
Prevec & Pekol, E. 55th & Carry

J. Lusin, 6128 St. Clair ave.
L. Lach 1033 E. 62nd St.
R. Cekvenik, 1115 Norwood
J. Mihelčič, 6213 St. Clair ave.
J. Skully, 919 Addison Rd.
J. Magličič, 989 Addison Rd.
D. L. Beck, 6612 St. Clair ave.

COLLINWOOD: F. Gregorič, A. Gerbič, M. Janežič, A. Yakus, F. Ivančič, V. Bernot.

Zanimivo poročilo.

Claridge, Pa. 5. aprila. Cenjeno nedeljsko. Zopet imamo veliko poročilo nekoliko o sedajnem našem položaju v Westmoreland Co. po preteku enega leta. Žal da se ne moremo dosti pohvaliti z uspehi, katere smo dosegli sedaj, pač pa imamo še upanje, da dosežemo ono, kar zahtevamo. T. j. da zmagamo. Kakor znano je vendar par malih lastnikov ugodilo zahtevam delavcev, to je v Ekspertu in Lathrope. kateri rovi so pričeli z delom 3. aprila, to je z unijski premo- mograji in ne s skabi. Vendar se pa ne morejo še sporazume- ti radi zunanjih delavcev, za katere bi družbe rade videle, da bi delali 9 ur. Mislim, da se bodejo že pobotali. Kar je pa drugih druž, ki so pod kon- trolo znane Westmoreland Coal Co., so pa še trdovratne, ker ta družba gospodari čez druge. Obenem pa ima tudi pri- merno število barak, ki so za- vetje skabom, da zamore nam z njimi za silo kljubovati. Mogo- go druž od malih rovo- je bilo in je še pripravljnih spol- niti in dati nam, kar zahtevamo pa se bojijo bojkota prej ome- njene družbe, ki gospodari s svojim uplívom in močjo po celi Pennsylvaniji. Pa tudi ta zinaj bo ukročen: ne bo treba čakati, ko bo storil isto kot nje- gov mladiči, ker konec mora biti suženstvu enkrat za vse- lei. Mi hočemo imeti svobodo: in jo bomo tudi dosegli.

Kar se pa drugače tiče lo- kalskih razmer, smo pri starem. Prišližala se je spomlad tako da se lahko pokažemo našim kruhožrcem ali skabom v pa- radah, toda smo takoj zopet prepodeni po kozakih, ki kaj pridno opazujejo naše stanje, ter so nam takoj za petami.

Imeli ali privedli smo že par parad, ki so nam kljub miru in drugim neugodnostim še pre- cejo dobro izpadle. Dali smo pri- liko kompaniji in skabom naz- naniti, da nas še ni zima vzela. Omeniti moramo, da smo 25. marca zjutraj prestrašili skabe in tudi iznenadili kompanije, katere niso mislile, da bi mi štrajkarji privedli kake demon- stracije tako zgodaj zjutraj.

Glavni štrajkarski odbor je od- redil, da se vsi štrajkarji v celem odboru prikažemo na piano, omenjenega jutra, in to kar se da tajno. In res, ko se je bližala ona ura, ko skabi od- hajajo na delo, smo videli ka- ko so švigali električni reflekt- torji po nebu, kar je značilo, da so se že tu in tam prestra- šili skabje, še bolj pa "boš" štrajkarjev, ki so z godbo in vrščem marširali okoli rovo- vobč skabe, da vržejo proč orodje in stopijo v njih vrste.

Kakor drugod, smo tudi v Cla- ridge storili isto na tistem. Spravili smo se skupaj: bito nas je nad petsto. Odkorakali smo na cesto mimo rovo in kompanijskih barak do naše dvorane. Skabje so ravno od- hajali na delo s svojimi sve- tilkami, kar naenkrat zaigra naša godba in silen vršč prestraši skabe, tako da so pu- stili svoje "pokane" na sredi ceste in jo ubrali v "bloke", kjer so se poskrili po kleteh. Slišali smo javkanje starih skab- skih ženic, ki so čepele za ka- kimi zaboji in mislile, da se bliža sodnji dan, dočim so dru- gi tekali semtertja ter iskali za- vetja. Seveda zgodilo se ni ni- komur nič. Ko smo odšli, s pri- šli bosi iskat skabe in jih priganjali na delo, toda dobili so jih le malo, ker večina se jim je uprla, drugi so pa bili skriti po raznih luknjah skoro do opoldne. Seveda, ko bi dru- žebe vedele za našo nakano, bi se gotovo pripravile s svojimi deputiji in kozaki, da bi nam zastavili pot. Izlet je bil prire- jen za to, da se da kompani- jam priliko videti, koliko mas- je, in skabom, da opustijo svo- je delo in da pristopijo v naše vrste. Mi nismo imeli nobene- ga uspeha, pač pa drugod, ko je čez 600 skabov pustilo svo- je delo in pristopilo k nam.

Nadalje moram omeniti, da se je pretečen teden vršila 22. vedna konvencija 15. distrikta organizacije U. M. W. of A.

Sedaj jo je od skabskih in- kluziv in piratov "izključen" predsednik Francis Feehan. Po- kazalo se je, kdo je imel prav v zadnjih preprih glede pred- sedništva. Feehan, kakor zno- mo, je bil odložen od svojih nasprotnikov sleparij in gralta v našem štrajkarskem okraju, in mnogo drugih neresničnih stvari, katere mu pa na dan konvencije niso mogli dokazati. Nasprotniki in ščurvari, s kom- panisti v ozadiju, so že prej skli- cali posebno konvencijo, izklju- čili Feehana in izvolili nekega Gibbonsa za predsednika, ki je itak trdil, da je imel večine pri zadnjih volitvah. Toda Fee- han je močdal do zadnjega. Ko pa je bilo treba dati odgovor, ga je dal takega, da so naspro- tniki ohromeli. Konvencija je sedaj izključila vse one, ki so prej Feehana izključili. Toda kljub temu nasprotniki še ne mirujejo. Oni trdijo še vedno svoje, da nima nikjer nobene zaslonbe. Vse kaže, da bo- dejo nadalje rovali in skušali uničiti moč, ki stoji na obram- bi zatiranih premogarjev v tem okraju. Potem bode tudi se- veda tudi organizacija pri kra- ju. O tem hočemo še pisati ob- priliki.

Omeniti moram še, da sedaj ni potreba nikomur hoditi za delom v Westmoreland, ker se potem, ko se prične z delom v resnici, ne bodo ugodne naše razmere nekaj mesecev in ne bodejo mogli vsi v rove radi razvalin, ki so nastale tekom časa. Torej pozor pred West- morelandom, da ne postanete skabi.

S pozdravom vsem onim, ki sočustvujejo z nami, sem udani John Batich.

Strelice.

*Uboji tat! Nekdo je nikra- del več zlatnine in dijamantov, katere je pa takoj prinesel na- zaj. Kljub temu so ga pa za- prli. Kaj neki ta človek misli o pregovoru: "Poštenost je naj- boljša politika"?

*Neki mož v New Yorku jo tako dirjal po stopnicah do nadulčne železnice, da ga je na vrhu stopnic zadel srečna kap in se je mrtev zgrudil. Hotel je nloviti vlak, ki bi odšel v pol minute. Da pridobi te pol mi- nute, je tvegal življenje.

*Vstarih časih so rekli: Fe- stina lente! Pozneje so go- vorili "Time is money". Se- danj pa govorijo: "Time is death!"

*V New Yorku imajo sedaj sledeče preiskave: Požarna pre- iskava, kapitoljska preiskava, policijska preiskava, grafitna preiskava, itd. Iz vseh teh pre- iskav bi newyorška država lah- ko dobila toliko gnoj, da bi zakladala vse farmerje po Zje- dinjenih državah, in bi se de- lala pri tem izvrstne dobičke.

*Pueblo versus New York. Nekaj preiskave, in sicer na- tančne, tudi v Pueblo ne bi sko- dilo. Marsikaj se lahko zgodi v zadnjem trenutku, da se po- pravi slabo dejanje, da se po- tem mečje pesek v oči pre- iskavi.

*Cok redivivus! *Bela vrana in črne ovce so nekako čudne prikazni. Še bolj čudne prikazni so pa "sloven- ski duhoven" in "socijalist". Ravno tako nekako kakor Bel- cebub in Satan!

*Korajža pa le nekaterim manjka. Tako lahko trdimo, da manjka korajža oni črni ovci, oziroma kozlu, ki se je polpi- sal "socijalist" in "duhoven".

*Veseli se delavci! Za \$19.00 lahko dobiš 8000 strani papir- ja, in ta papir imaš lahko celo leto na prostori, kjer se po- spešuje farmerstvo, lahko za- vijaš klobase notri, pa kaj imaš od tega? V žepu sušo, ker so te lenah v Chicagi osleparili za celih \$19.00 tvojo dvoteden- sko plačo.

*Salomon je nekoč dejal: Tri stvari ne zapustijo nobenih sle- dov za seboj: Ptica, ki leta po zraku, riba, ki plava pod vodo, in poljub, ki se ga pritiska na lice device. Zadnje je zelo ne- resnično. Poljub, ki ga je neki bankir pritisnil na lice neke de- vice, je zapustil globoke sledo- ve v njegovem žepu.

*Najnovejša iznajdba. Mogo-

če ho v kratkem misli fotogra- firati! Bog obvari!

*Mož, ki je dvajset let po- nedolžnem tical v zaporu. Kdo mu povrne njegovo življenje? Ali je pravica samo za to tu- kaj, da kaznuje, in ne da tudi plačuje?

*Gorak "lunč" dobi odslej naprej vsakdo, ki pride v cer-kev kongregacionistov v Sou-thington, Ky. In sicer seveda zastonj. Pobožni nimen posve- čuje gorak lunč. Če nastane konkurenca, homo nazadnje celo šampanjec pili v teh kon- gregacionistov cerkvah.

*Generalni poštar Zjedine- nih držav, Hitchcock, je zda- povele, da se poštni klerki ne

sintejo pridružiti iniji ameri- skih delavcev. Ravno tako po- velje je bivšega francoskega ministrskega predsednika pab- nilo, z ministrskega stolca

*Romantični New York: Bankirja Bancrofta so roparji napadli pri belem dnevu in mu vzele \$80.000. Pozneje pa mora plačati veliko odškodnino pri belem dnevu v nekem avtomo- bilu, da mu izročijo ukradene vrednostne papirje. Proti tem newyorškim roparjem so kala- breški kamoristi pravi otroci!

*Z desetimi centi na dan se lahko živi, pravi profesor Hen- derson iz Harvard univerze. Že vrjame, namreč s krup- lečim želodeci.

Slovenske trgovine.

Sledeče trgovine priporočamo rojakom:

SALOONI:
FRANK JENSKOVIČ,
5393 St. Clair ave.
JOS KOZELY,
4734 Hamilton ave.

MIKE SETNIKAR,
6131 St. Clair ave.
JOHN KROMAR,
998 E. 63rd St.

ANTON BAJUK,
3141 St. Clair ave.
LOV. VEHOVEC,
4047 St. Clair ave.

LOV. PETKOVSEK,
965 Addison Rd.
ANTON ZAKRAJSEK,
991 E. 64th St.

JOHN BRESKVAR,
3528 St. Clair ave.
FRANK STERNISHA,
1009 E. 62nd St.

JAKOB GRDINA,
513 Collamer ave. Collinwood
FRANK KORČE,
5006 St. Clair ave.

JOHN BLATNIK,
6304 St. Clair ave.
JOHN SVETE,
6120 St. Clair ave.

LOUIS J. LAUSCHE,
6121 St. Clair ave.
MARTIN NOVAK,
1029 E. 61st St.

JOE NOSSE,
1226 E. 55th St.
JAKOB LAUSHE,
6101 St. Clair ave.

ANTON KUHELJ,
3822 St. Clair ave.
AUGUST BUDAN,
1423 E. 39th St.

FRANK JURCA,
1287 E. 55th St.
SLOVENSKA GOSTILNA,
3855 St. Clair ave.

JOHN GRDINA,
6025 St. Clair ave.
JOS. ZALOKAR,
899 Addison Rd. N. E.

JOSIP BIZJAK,
6022 St. Clair ave.
MATH HRASTAR,
5920 St. Clair ave.

ANTON NOVAK,
1056 E. 61st St.
J. POSCH,
4426 Hamilton ave.

ANTON BRODNIK,
6514 Juniata ave.
JOHN BRODNIK,
1021 E. 62. St.

FILIP EPPICH,
588 Collamer ave.
Collinwood, O.

Trgovina na debelo z vinom
in žganjem.
GEO. TRAVNIKAR,
6102 St. Clair ave.

GROCERIJE.
PREVEC & PEKOLJ,
1293 E. 55th Stt.

JOHN SPECH,
6302 Glass ave.
KUHAR & JAKŠIČ,
3830 St. Clair ave.

MRS. J. SKEBE,
960 E. Collamer St.
FRANK URANKAR,
3591 E. 76 St. Newburgh, O.

BRIVNICE.
FRANK ŠKERJANEC,
6124 St. Clair ave.

LEO ZIEGLER,
3904 St. Clair ave.
MESNICE.
OGRINC & ANŽLOVAR,
6124 Glass ave.

FRANK VESEL,
4034 St. Clair ave.
JOE KLOPČIČ,
1029 E. 62nd St.

MESNICA IN GROCERIJ.
JOS. FURLAN,
1604 E. 81 St.

**ČEVLJARSKE PRODA-
JALNE:**
FRANK SUHADOLNIK,
6107 St. Clair ave.

FRANK BUTALA,
6220 St. Clair ave.
KROJAČI

JOSIP GORNIK,
6113 St. Clair ave.
JOHN GORNIK,
6105 St. Clair ave.

ANDREJ JARC,
6110 St. Clair ave.
LOVRENC URBANIJA,
1367 E. 43rd St.

BANČNI ZAVODI
FRANK SAKSER Co.,
podružnica. A. Bobek poslovd.
6104 St. Clair ave.

SLAŠČICARNE.
GEO. BOSTJAN,
6010 St. Clair ave.

FRANK OBLAK,
3843 St. Clair ave.
ŽELEZNINA — POHISTVO
i. t. d.

ANTON GRDINA,
6127 St. Clair ave.
JOSIP ŽELE,
6108 — 10 St. Clair ave.

**TRGOVINE Z MODNIM
BLAGOM.**
JERNEJ KNAUS,
6129 St. Clair ave.

ANTON LOGAR,
3837 St. Clair ave.
JOHN GRDINA,
6111 St. Clair ave.

FRANK J. TURK,
1361 E. 55th St.
M. MAREŠIČ,
3916 St. Clair ave.

**IZDELOVALNICA MEH-
KIH PIJAC.**
JONH POTOKAR,
4126 St. Clair ave.

KONTRAKTORJI
SATKOVIČ BRATA,
1129 NORWOD Rd.

Slovenska trgovina ženskih
slamnikov in klobukov poseb-
nost je oprava nevest.

ROSI STANKO,
6203 St. Clair ave.
Trgovina z moško opravo in
čevlji

FRANK KENIK,
6301 St. Clair ave.
URAR IN ZLATAR.
ANTON SAMSON,
6209 St. Clair ave.

JOHN REBOLJ,
6120 St. Clair ave.
Department store
ANTON KAUSEK,
6202—6204 St. Clair ave.

Naši zastopniki.

Sledeči rojaki so pooblaš- čeni pobirati naročnino, proda- jati knjige, naročati tiskovine in pobirati oglase v svojih na- selbinah.

Za Cleveland in okolico: Ivan Lah in Viljem Sitar.
Za Chicago, Ill.: Martin Lau- rich, 1900 W. 22nd Pl.

Za Waukegan in No Chicago, Ill. Fr. Osredkar Box 354 No. Chicago, Ill.

Za Springfield, Ill.: Anton Kuz- žnik, 1201 So. 19th. St.
Za La Salle, Ill.: Chas. Okles- čan.

Za So. Chicago, Ill.: Martin Laurič, naslov kakor zgoraj.
Za Alleghany, Pa.: Nic. Klepec 836 Liberty St.

Za Forest City, Pa. John Oso- lin, Box 492.
Za Moon Run, Pa.: Frank Str- mljan, Box 238.

Za Irwin, Pa. Frank Demšar, Box 60.
Za Creb Tree, Pa.: John Tome, Box 94.

Za Ironwood, Mich. Jos. P. Mavrin, 132 Laxmore St.
Za Ely, Minn. Jos. J. Peschel, Box 165.

Za Eveleth, Minn. Jos. Šker- janc, Box 438.
Za Kansas City, Kans. Anton Zagar, 330 N. Ferry St.

Za E. Mineral, Kans. Ig. Schlu- ge, Box 47.
Za Rock Springs, Wyo. Ant. Justin, Box 563.

Za Murray, Utah. Val. Eltz, Box 21.
Za Enum Claw, Wash. Joseph Malnaritch.

Za Omaha, Nebr. M. Ostronich, 1408 So. 12th St.
Za Great Falls, Mont. John An- zac, Rainbow, Dam.

Za Montevideo, Uruguay. Juž- na Amerika, Frank Istič, 245 Libertad.
Za Joliet, Ill. John Jevitz 1306 Cora St.

Za Sheboygan, Wis. Frank Košak 927 Illinois ave.
Za Barberton, Ohio, John Ga- brovšek, 166 Huston St.

WANTED—A RIDER AGENT
In each town and district to ride and exhibit a sample Latex Road "Hanger" bicycle furnished by us. Our agents everywhere are making money fast. Write for full particulars and special offer at once.
NO MONEY REQUIRED until you receive and approve of your bicycle. We ship to anyone anywhere in the U. S. within a week of your advance, money paid, and allow **TEN DAYS' FREE TRIAL** during which time you may ride the bicycle and put it to any test you wish. If you are then not perfectly satisfied or do not wish to keep the bicycle, it is back to us at our expense and you will not be out one cent.
FACTORY PRICES—You save \$10 to \$25 middlemen's profits by buying direct from us and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT BUY** a bicycle or a pair of tires from anyone else until you receive our catalogues and learn our unheard of money saving plan. **YOU WILL BE ASTONISHED** when you receive our beautiful catalogue. Fully illustrated and have the manufacturer's guarantee behind your purchase. **DO NOT**

LES MISERABLES.

Roman.

(Francosko spisal Victor Hugo;

za Clevelandsko Ameriko prestavil L. J. P.)

PRVI DEL FANTINA.

Glavna točka mu je bila sovraštvo do človeških postav; to sovraštvo, če se ga ne ustavi v kratkem času, postane v gotovim času sovraštvo do družbe, potem do človeškega rodu, in končno sovraštvo do stvarjenja in brutalno poželjenje po bitju nekoga, ne glede, koga. Kakor vidimo, je bilo to precej pravilno povedano v rumenem potnem listu Jean Valjeana, kjer je bilo pisano, da je slednji jako nevaren človek. Leto za letom je postajala ta duša bolj zakrnjena; suha duša morala imeti suho oko, in ko je za pušal galeje, je minilo devetnajst let, odkar je zadnjič jo kal.

Šesto poglavje.

Brezno se širi.

Ko je nastopila ura, da bi Jean Valjean zapustil galejo, ko je slišal Jean čudne besede: "Prost si!" je bil trenutek neugoden in neupravičen, in žarek svetle luči, žarek novega življenja, ga je presunil; toda kmalu je obledel. Valjean je skoro ponorel pri misli na svobodo in je veroval v novo življenje, toda kmalu je videl, kakšna svoboda je to, če se ima pri sebi rumeni potni list. Razočaran je bil. Misli je, da je tekom devetnajst let na galejah zaslužil 171 frankov; ko je pa odhajal, je dobil samo 200 frankov in 15 vinarjev. On sicer tega ni razumel, toda mislil je, da so ga oropali.

Dan po oprostitvi je videl v mestu Grasse moše, ki so pred neko tovarno razlagali blago iz voza; ponudil se je v službo, in ker je bilo delo silno, so ga sprejeli. Začet je delati, bil je razumen, močan in vztrajen, in njegov mojster je bil zadovoljen. Ko je delal, je prišel mimo neki orožnik, ga je zapazil in vprašal po potnem listu, in bil je pripravljen pokazati svoj rumeni potni list. Ko se je to zgodilo, je Valjean delal naprej. Nekoliko poprej pa je vprašal svojega sodelavca, koliko se zasluži na dan. Odgovoril mu je, da 30 vinarjev. Zvečer je šel po plačo, in mojster mu je dal 15 vinarjev; ko je pa protestiral, mu je odgovoril: "Dovolj je za tebe!" Ko je pa zahteval silneje denar, mu je zagrozil mojster: "Le glej, da te ne vržem v ječo!"

Zopet je mislil, da so ga oropali družba, država ga je oropala na debelo, ko mu je devetnajst let skrajševala zaslužek. Sedaj pa pridejo na vrsto manjši roparji. Osvoboditev ni oprostitve; mož lahko zapusti galejo, toda prokletstvo mu ostane. Videli smo, kaj se je zgodilo v Grasse, in videli smo, kako so delali z njim v D.

Sedmo poglavje.

Mož se zbudi.

Ko je bila ura v stolni cerkvi dve, se Jean zbudi. Vzemirjalo ga je, ker je bila postvela preveč udobna; skoro dvajset let ni spal v postelji, in nocojšnji dogodek je bil preveč novotarsk zanj, da bi mogel spati. Spal je skoro štiri ure, in trudnost ga je minila; bil je navajen, da ni dolgo časa premišljeval. Odpre oči in pogleda v temo naokoli, nato pa oči zopet zapre, da bi še enkrat zaspal. Kdor doživi mnogo različnih dogodkov po dnevu, tak človek lahko spi, toda zaspati ne more drugič. Spanje pride lažje kot se vrne, in ravno to se je zgodilo Jean Valjeanu. Ker ni mogel več zaspati je začel misliti.

Različne ideje so se začele vrteti po njegovih možganih. Stari in sveži spomini so se križali, plaval zmešan, zgrabivali svojo barvo, naraščali grozno, potem so pa nenkrat zginjali kakor v umazano vodno. Mnogo misli je se poj-

vilo v njegovi glavi, toda ena je bila, ki se je vedno zopet povračala. To misel hočemo takoj opisati. Zapazil je šest srebrnih vilic in nožev ter veliko žlico zajemalko, katere stvari je gospa Magloire postavila na mizo. Te vilice, noži in žlica, kako ga je premagovale! Tam je vse skupaj — nekaj sežnje od njega. Ko je šel skozi sosednjo sobo, da je prišel v to, kjer je bil sedaj, je natančno opazil kako je gospa Magloire vse to položila na omaro. Namizno orodje je bilo težko in staro, in velika žlica zajemalka je bila vredna najmanj 200 frankov ali pa skoro dvakrat toliko, kolikor je on zaslužil v devetnajstih letih, dasi je bila resnica, da bi bil dobil več, če bi ga uradniki ne oropali.

Ta misel mu je dobro uro krožila po glavi. Ko udari ura tri, hipoma odpre oči, se hitro vsede, stegne roke in noge. V tem položaju ostane nekaj časa globoko zamišljen; naenkrat pa se prebudi iz premišljevanja, si sežnje čevlje, potene, pa za zopet zamisli ter ždi nepremično. Prejšnje misli ki smo jih že opisali, se mu vrnejo, zginejo, pridejo zopet na zanj ter ga teže v tem položaju ostane, in premišljeval bi gotovo do solnčnega vzhoda da ni ura udarila pol štirih. Zdelo se mu je, kot bi udaril rekel: "Na delo!" Vstane, se obotavlja za trenutek in potiska. Vse je bilo tiho v hiši, in po prstih koraka proti oknu, skozi katerega pogleda. Noč ni bila jako temna; zunaj je bila polna luna, in težki oblaki so jo tupasem zakrivali. Tena in svetloba sta se raditega menjavali; v sobi je bilo več sli polsvetlo in čisto temno. Ko pride do okna, ga Jean Valjean preskusi: bil je brez mreže, in po kmetčki navadi samo zaslonjeno. Mož odpre okno, in ker potegne noter oster mrzel veter, ga takoj zopet zapre. Okno se je zapiralo na vrt. Skozi okno gleda potem na vrt in opazi, da obdaja vrt lep žid, preko katerega je lahko splezati. Za ozidjem pa zapazi vrhove dreves, iz česar je sklepal, da se prične za vrhom takoj javna cesta, obsajena z drevesi.

Ko se je to nagledal, koraka proti aljovi, odpre svojo torbico, potegne nekaj ven, kar položijo na posteljo, dene noter čevlje, si pripravi torbico na hrbet, pobere palico, se pokrije s kapo, ki jo potegne preko nšes, nakar se vrne k postelji ter vzame predmet, ki ga je prej tja položil. Bil je neke vrste železna palica, poostrena na enem koncu. Drog vzame v desno roko in zadržujoč svojo sapo ter komaj slišno gre proti vratom sosednje sobe, kjer je spal škof; ko pride do vrat, jih dobi priprta — škof jih ni zaprl.

Osmo poglavje.

Kaj je naredil.

Jean Valjean posluhne, toda od nikoder ni glasu; lahko prične s koncem prsta vrata, kakor mačka po vratih, sobe kjer diši prepovedano meso. Vrata se nekoliko odpro in skoro neslišno zaskripelje. Jean čaka trenutek, potem pa še dalje odpre vrata. Kmalu je odprta tako velika, da gre lahko skozi. Toda blizu vrat je bila majhna miza, ki je branila nadaljnji vstop.

Jean Valjean opazi težavo: odpreti mora vrata še bolj široko, naj velja kar hoče. Prične vrata torej še bolj energično. Sedaj pa je zaskripal v temo slabo namazan tečaj Jean Valjean se strese; skripanje vrat mu je donelo po ušesih kot trobenta sodnjega dneva. V tej grozni prvi minuti, je skoro mislil, da je tečaj pri vratih postal živ in lajaj ko-

pes, ki hoče zbuditi zaspance pred roparjem. Postoji se, strese in zboli. Čuti kako bijeje žile po telesu kakor dva kovačka kladiva, in zdelo se mu je, kakor bi sapa, ki je prihajala iz njegovih ust, bila podobna orkanu iz votline viharjev. Dozvedalo se mu je, da mora pretresti škripanje tečaja celo hišo kakor potres; stari mož bo vstal obe ženski zakrčijo, pomoč pride takoj, celo mesto plane kvišku, orožniki se bližajo. Za trenutek je mislil, da je zgubljen.

Obstoji, kjer je bil, okamenen kakor solnati steber; ne drzne stopiti niti za korak naprej. Nekaj minut mine, in ves čas so bila vrata široko odprta. Drzne si pogledati v notranjost sobe, in z zadovoljstvom opazi, da se ničesar ni premaknilo. Prva nevarnost je minila: zopet mu je prišla zavest, da mora opraviti svoj posel tako hitro kot mogoče; stopi torej v spalnico. Kraljeva tiho vladava v sobi. Nerazločne točke so odsevale okoli, katere bi po dnevu spoznal kot papirje, raztresene po mizi in stolah. Previdno in varno se bliža Jean Valjean, in varoval se je, da ne trešči kje s kakim stolom. Od konca sobe se prihaja enakomerno in tiho dihanje škofa. Naenkrat obstane, ker je bil že blizu postelje; prišel je tja prej kot je mislil.

Majhen lunin žarek osvetljuje škofovo lice. Spal je mirno; ogrujen je bil v dolgo ogrinjajočo iz ružave volne; glava mirno počiva na vzglavniku, in njegove roke, okrašene s pastirskim prstanom, ki so stotile toliko dobrih del, so v se se ven iz postelje. Celo njegovo lice se je svetilo zadovoljstva, upanja in krasote.

V trenutku, ko je zasijal lunin žarek na škofov obraz, se je zdelo, da je speči škof obdan od nebeške glorio, ki je bila zagrnjena v nekako poltemno. Luna na nebu, speča okoličica, mirna hiša, ura mož, trenutke, je dajalo nekaj slovesnega in nepopisljivega spanju tega častitljivega moža. Skoro nekaj božanskega je bilo v osebi tega vzvišenega škofa. Jean Valjean stoji v senci z železnim drogom v roki, ne da bi trenil in osupljen po tem svetlen, starem možu. Nikdar prej še ni videl kaj takega. Zdelo se je kot da Jean Valjean premišljuje med dvema prepadoma, med onim, ki ohranjuje, in med onim, ki razdira: bil je pripravljen, da razbije škofu glavo ali da mu poljubi roko. Ko tako mine nekaj minut v premišljevanju, se Valjeanova roka počasi premakne in pocasi vzame mož kapo z glave; pa kmalu ga zopet premaga skušnjava, in tako stoji pred spečim škofom, kapo v levi roki, železen drog v desni roki.

Škof pa mirno spi v pričjo tega groznega prizora. Lunin žarek pada na Križnaga nad škofovo posteljo, in Valjeanu se je zdelo, da širi Jezus svoje roke kot v blagoslov in kot v odpustitev. Naenkrat pa se Valjean zopet pokrije koraka hitro mimo postelje, ne da bi pogledal na škofa, in gre naravnost k omar. Dvigne svoj železni drog, da odpre omaro, toda ker je bil ključ notri, odklene s ključem, in prva stvar ki jo zagleda, je velika srebrna žlica zajemalka, katero zagrabl. Objednem pa zagrabl tudi kosa, kjer je bilo vse srebrno orodje. Nato pa hiti preko sobe in se ne zmeni za ropot, ki ga pri tem povzroči; stopi v alko, odpre okno, zgrabi palčko, spravi srebro v žep, vrže košaro proč, skoči na vrt, se zažene čez zid kakor tiger in zbeži.

Deveto poglavje.

Škof pri delu.

Drugega jutra, ko je solnce vzhajalo, je korakal škof po vrtu, ko prihihi k njemu gospa Magloire, skrajno razburjena. "Monsinjur, monsinjur," kriči, "ali ve vaša visokost, kje je škofa s srebrnim namiznim orodjem?" "Da," odvrne škof. "Hvala Bogu nebeškemu," nadaljuje ona. "Nisem vedela, kaj se je zgodilo s škofaro." Škof je pa ravno pobral ko-

šaro med cvetlicami na vrtu in jo izročil gospej Magloire. "Tu je," reče.

"No," reče ona, "saj ni ničesar notri: kje pa je srebro?" "Ah," odvrne škof, "torej srebro te vznemirja? Jaz v resnici ne vem, kje je."

"Sveta nebesa! Ukradeno je, in ta mož, ki je prišel sinoči, je ropar."

V naglici dirja gospa Magloire nazaj v molilnico, stopi v alko in se vrne k škofu, ki je korakal med cvetličnimi gredicami ter se žalostil, ker je bilo zlomljeno najlepše stebelce, ko je padla košarica nanj. Gospa Magloire pa začne kričati: "Monsinjur, mož je šel! Srebro je ukradeno!" Škof pa nekaj časa molči, potem pa dvigne svoje oči in prijazen vpraša gospo Magloire: "Kaj misliš ali je srebro naš?"

Gospej Magloire zastane jezik: zopet nastane molk, katerega pa pretrga škof: "Gospa Magloire, jaz sem pomotoma imel to srebro v hiši, ker je bilo lastnina ubogih. In kdo je bil naš mož? Najbrž kak siromak."

"Sveta nebesa in Jezus nebeški," kriči gospa Magloire, "jaz nisem žalostna in tudi gospa Baptistina ne, toda s čim bo sedaj škof jedel?" Škof jo začudno pogleda: "Ali ne morete dobiti cinastih žlic, vilic in nožev?" Gospa Magloire zmigne z rameni. "Cinaste dišijo." "Potem pa vzemi železne." Zopet pogleda služkinja nevrjetno: "Železo tudi diši."

"No, potem pa vzemi lesene!" Nekaj minut pozneje je škof zajutkoval pri isti mizi, kjer je večer prej sedel z Jean Valjeanom. Zadovoljen je bil, kakor bi se ničesar ne zgodilo, a sestra in služkinja sta pa ves čas mrmrale.

Ko je vstajal od mize s svojo sestro, potrka nekdo na vrata. "Noter," reče škof. Vrata se odpro, in čudna skupina se prikaže na pragu. Trije možje drže četrtega za vrat. Trije možje so bili orožniki, in četrti je bil — Jean Valjean —. Desetnik, ki je najbrž zapovedoval, pride noter ter koraka do škofa, katerega po vojaško pozdravi. "Monsinjur," reče.

Pri tej besedi dvigne Jean Valjean, ki je bil ves pobit in ponižan, glavo ter se začudi. "Monsinjur," reče, "torej on ni župnik?" "Moč!" zakriči eden orožnikov nad njim. "Ta gospod je monsinjur škof."

Medtem se je pa škof tako hitro približal tej skupini, kot so mu dopuščala njegova stara leta. "Ah, tukaj ste!" vzklikne proti Valjeanu. "Sem vesel, da vas zopet vidim. No, saj bi vam dal tudi srebrne svečnike, ki bi vam gotovo prinesli 200 frankov. Zakaj jih pa niste vzeli z ostalim namiznim orodjem?"

Jean Valjean odpre svoje oči in gleda škofa z izrazom, ki ga ne more popisati noben človeški jezik. "Monsinjur," reče desetnik, "torej je res, kar nam je povedal ta mož? Srečali smo ga, in ker se nam je zdelo, da beži, smo ga prijeli. Imel je to veliko srebrno žlico —"

"In povedal vam je," prekine škof govor z nasmehom, "da mu je to izročil neki stari duhoven sinoči, v katerega hiši je prenočil? Že vidim, in ste ga pripeljali nazaj? Napacno ste naredili."

"V tem slučaju," reče desetnik, "ga torej lahko spustimo?" "Seveda, gotovo," odvrne škof.

Orožniki spuste Valjeana. "Ali je res, da sem prost?" ječljiva slednji, kot bi govoril v spanju.

"Da, prosti ste, pojdite kamor hočete," odvrne eden orožnikov. "Priatelj moj," pravi škof, "predno greste, vzemite še svečnik."

Škof koraka proti mizi, vzame oba srebrna svečnika in ju izroči Jean Valjeanu. Obe žu-

ski opazujeta škofa, ne da bi zmirle besedice. Jean Valjean se trese po celem telesu; svečnike mehanično vzame, z groznim pogledom.

"Sedaj pa," reče škof, "pojdite v miru! In še to! Kadar se vrnete, vam ni potreba skakati preko zida, pač pa pridite naravnost v mojo sobo, ker vrata so noč in dan odprta."

Potem pa, ko se je obrnil proti orožnikom, jim reče: "Gospodje, lahko odidete."

Orožniki gredo. Jean Valjean pa gleda kot bi moral pasti v omelevo; škof koraka proti njemu in reče z nizkim glasom:

"Nikdar ne pozabite, da ste meni obljubili, da postanete s pomočjo tega denarja pošten mož."

Jean Valjean, ki se nikakor ni spominjal, da bi škofu kaj obljubil, stoji molče. Škof pa slovesno nadaljuje:

"Jean Valjean, moj brat, ti nisi več hudobnež pač pa dober. Kupil sem tvojo dušo. Vzel jo iz črnih misli in duhu pogube ter jo vrnil Bogu."

Deseto poglavje.

Mali Gervais.

Jean Valjean je zapustil mesto kot bi pobegnil. Naglo je korakal preko polj, hodil po cestah in stezah, ne da bi opazil, da hodi okoli in okoli. Tako je hodil vse jutro, in dasti ni ničesar jedel, ni bil lačen. Povedati ni mogel, ali je bil prizadet ali ponižan; včasih so ga premagali boljši in mehkejši čuti, zoper katere se je bojeval in si poklical v spomin dvajsetletno ječo. Vpraševal se je samega sebe, kaj se bo zgodilo; večkrat si je želel, da bi bil v ječi, ali pa da bi se stvari ne zgodile tako. Dasi je bilo že precej pozno v jeseni, je vendar na polju, kjer je korakal Jean Valjean bilo še nekaj cvetlic, ki so ga spominjale mladosti.

Nepopolne misli so ga tako preganjale ves dan. Ko je solnce zahajalo in so nastajale na zemlji razne sence, je sedel Jean Valjean za nekim grmom na zapuščenih planoti. Na horizontu so se pojavile Alpe, toda kamor je njegovo oko seglo, ni mogel opaziti nobene vasice. Jean Valjean je bil močnejši kakih osem milj od D in pot, ki je križala planoto, kjer se je nahajal Jean Valjean, je bila kakih dvajset sežnjev oddaljena od njega. V sredi svojega razmišljanja, katerega bi se vstrasil vsakdo, ki bi prišel mimo, začuje Jean Valjean glas vesele razposajenosti. Ko obrne glavo, vidi malega savojarskega dečka, okoli deset let starega, ki prihaja po potu. Bil je eden onih malih dečakov, ki hodijo od dežele do dežele in kažejo po svetu svoja kolena skozi luknje na hlačah.

Ko je korakal dečko pevajoč na prej, se je tupasem ustavil in se igral z malim denarjem, ki je bil najbrž vse njegovo premoženje. Med tem denarjem je bil tudi novček za dva franka. (40 centov) Dečko obstoji pri strani grma, ne da bi opazil Jean Valjeana, in začene v zrak pest vinarjev, katere potem zopet ulovi z roko. To pot pa pade novček za dva franka pred Jean Valjeana, ki stopi takoj s svojo nogo nanj. Toda dečko je gledal za denarjem in je tudi opazil, ko ko je mož stopil z nogo nanj. Ni bil začuden, pač pa je korakal naravnost proti možu. Nahajala sta se na najbolj zapuščenem prostoru; dečker je oko segalo, ni bilo nikogar na cesti. Dečko je imel hrbet obrnjen proti solncu, ki je zlatilo njegove dolge lase in obdajalo Jean Valjeanovo lice s krvavo rdečico.

"Gospod," reče Savojard z ono otročjo zaupnostjo, ki je lastna nevednim in nedolžnim: "kje je moj denar?"

"Kako se imenuješ?" vpraša Jean Valjean.

"Mali Gervais, gospod!"

"Poberi se," reče Jean Valjean.

"Dajte mi moj denar, prosim, gospod!"

Jean Valjean zmaje z glavo, toda reče ničesar. "Moja dva franka!"

Dalje priložiti je.

Vi nas poznate.

Izvršujemo vsa

fotografična

naročila.

Musposka Bros.

1841 Euclid Ave.

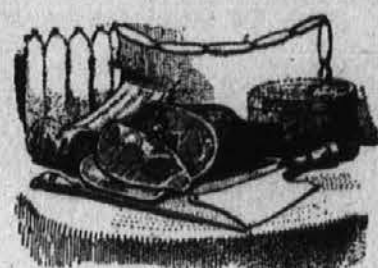
Satković Brata,

stavbena
kontraktorja

Delata vse načrte; kdor naroči delo dobi načrte zastoj. Rojaki, oddajte stavbena dela in poprave pri poslopih domačinom ne pa tujcem! Se priporočata Satković Brata, 1192 Norwood Rd.

Anton Bašca,

1016 E. 61st ST.

Naznanjam vsem svojim odjemalcem, da se odslej naprej dobi suhe in prekajene klobase, dober špeh, "kaiser-flajš", izvrstne šunke in plečeta, želodci, prava domača mast i.t.d. Cene primerne in dobro blago. Sprejemajo se naročila za izven mesta.

Največja slovenska trgovina in pogrebni zavod.

Razdeljena v dva dela in v polni meri z najfinjšimi pripravami preskrbljena. Trgovina za nakup pohištva, orodja, premog, posode, barve, stekla in drugo. Pogrebni zavod je z najfinjšimi pripravami preskrbljen. Mi preskrbujemo najlepše sprejeme v zadovoljnost ljudi, zakar imamo brez števila zahval. Za vsaki slučaj imamo dve ambulanci in fine kočije. Trgovina odprta noč in dan. Se priporočam vsem Slovincem in slovenskim družinom.

Tel. Princeton 1381. Bell East 1881. A. Grdina, 6127 ST. CLAIR AVENUE.

J. S. Jablonski,

SLOVENSKI
FOTOGRAF.

6122 ST. CLAIR AVE. N. E.

Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po najnovejši modi in po nizkih cenah. Za \$3.00 vrednosti slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti zastoj. Vse delo je garantirano.

MIKE SKEBE,

960 Ivanhoe, cor. E. 152nd St. Collinwood, O

naznanja da ima veliko zalogo

domačega vina

Razpošilja ga rojakom na vse strani v največjo zadovoljnost. Priporoča se rojakom, da se zanesljivo nanj obrnejo.

Ko potrebujete ure diamante in zlat- nino, pojdite k

Hueterju

Dobra ura za delo \$3.50

garantirana.

Poročni prstani od \$1 00 naprej

Solidni 14 karatov poročni prstani, te vam lahko prodamo dvakrat tako težke kot jih kupite drugje za isti denar.

Diamantni prstani, igle od \$5.00 naprej. Ne bodite brez diamantnega prstana, čega lahko kupite na tedenska odplačila.

VICTOR GOVORNI STROJI od \$12.50 naprej. Tudi plošče za govorilne stroje imamo. Mi prodajamo na mala odplačila ure, diamante in zlatnino; nekoliko plačate naprej, nekoliko vsak teden. Na tem prostoru smo že 25 let; odprto zvečer; oba telef. Na. Slovenska postrežba. Pridite tja, kjer si prihranite denar in kjer dobite zanesljivo blago za vaš denar.

Hueter Jewelry Co.

5372 ST. CLAIR AVE., BLIZU 55. CESTE.